

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка

Факультет педагогіки, психології та мистецтв
Кафедра мистецької освіти

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Завідувач кафедри

« _____ » _____ 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ РИСУНОК

Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський) рівень
Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність: 014.12 Середня освіта (Образотворче мистецтво)
Освітня програма: Середня освіта (Образотворче мистецтво)
Форма навчання: денна

2023–2024 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни РИСУНОК розроблена на основі освітньо-професійної програми Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація, навчального плану підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня бакалавр за спеціальністю 014.12 Середня освіта (Образотворче мистецтво)

Розробники: доцент кафедри мистецької освіти Пунгіна О.А

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні кафедри

Протокол від « ____ » _____ 2023 року № ____

Завідувач кафедри _____

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Робоча програма навчальної дисципліни живопис для студентів спеціальності Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво за бакалаврським рівнем вищої освіти. – ЦДПУ імені В. Винниченка, 2023

□ Пунгіна О.А., 2023 рік □
ЦДПУ імені В.Винниченка,
2023 рік

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 9	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка	Нормативна/ за вибором	
Індивідуальне навчально-дослідне завдання (назва)	Спеціальність: 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація	Рік підготовки	
		2-й	2-й
Семестр			
3-й		4-й	
Загальна кількість годин – 270		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента –	Освітня програма: Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація	2 год.	- год.
		Практичні, семінарські	
	год.	год.	
	Лабораторні		
	70 год.	48 год.	
	Самостійна робота		
	108 год.	42 год.	
	Індивідуальні завдання:		
	год.		
	Вид контролю:		
Екзамен/ залік	Екзамен/ залік		

2. МЕТА І ЗАВДАННЯ ВИВЧЕННЯ КУРСУ

2.1. Мета викладання дисципліни - дати комплекс знань, умінь та навичок з рисунку.

2.2. Завдання вивчення дисципліни:

- вивчення закономірностей природи;
- усвідомлення принципів та методів реалістичного зображення об'ємної форми засобами рисунку;
- підвищення культури сприйняття студентів та формування високих естетичних потреб;
- розвиток творчих здібностей на основі пізнання різних рівнів художнього образу;
- розвиток цілісного сприйняття;
- вивчення закономірностей будови тіла людини;
- опанування уміннями та навичками лінійно-конструктивної побудови, світлотіньового та тонального рисунку;
- оволодіння етапами виконання рисунку, виразними засобами рисунку. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати**: принципи та методи реалістичного зображення, види рисунку; закономірності лінійної та повітряної перспективи, виразні засоби рисунку, методику виконання зображення тіла людини та його частин **вміти**: виконувати лінійно-конструктивну побудову зображення тіла людини; виконувати світлотіньове й тональне вирішення зображення.

2.3. Перелік дисциплін, засвоєння яких необхідно студентам для вивчення курсу лінійна та повітряна перспектива, анатомія, композиція.

3. Програма навчальної дисципліни

ТЕМАТИКА ЛЕКЦІЙ

III семестр

ТЕМА: Цілісне сприйняття рисунку. Особливості будови голови людини. Основні відомості щодо конструктивної будови деталей голови.

4. Структура навчальної дисципліни

Тема		Лаб.	Сам.
III семестр			
Тема 1	Рисунок нескладного натюрморту в просторовому середовищі. Виявлення об'єму, форми та простору за допомогою світлотіні й тону	10	18

Тема 2	Рисунок складного натюрморту в просторовому середовищі. Виявлення об'єму, форми та простору за допомогою світлотіні й тону	12	20
Тема 3	Рисунок гіпсової моделі носа. Виявлення об'єму й форми за допомогою світлотіні	8	10
Тема 4	Рисунок гіпсової моделі ока. Виявлення об'єму й форми за допомогою світлотіні	8	10
Тема 5	Рисунок гіпсової моделі губ. Виявлення об'єму та форми за допомогою світлотіні	8	10
Тема 6	Рисунок к гіпсової моделі вуха. Виявлення об'єму та форми за допомогою світлотіні	8	20
Тема 7	Рисунок гіпсової маски Давида – зліпка зі скульптури Мікеланджело	16	20
	всього	70	108
IV семестр			
Тема 1	Рисунок гіпсової античної маски Аполлона (Венери)	12	10
Тема 2	Рисунок гіпсової античної голови середньої складності (Гомер, Платон, Сократ). Тональне вирішення	12	10
Тема 3	Рисунок черепа людини в трьох ракурсах: анфас, профіль або три чверті. Виявлення об'єму, форми та простору за допомогою світлотіні й тону	12	10
Тема 4	Рисунок гіпсової моделі голови людини – екорше (анфас або три чверті). Виявлення об'єму, форми та простору за допомогою світлотіні й тону	12	12
	Всього	48	42

5. Методи навчання

Під час вивчення дисципліни живопис передбачено комплексне використання різноманітних методів організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності студентів та методів стимулювання і мотивації їх навчання, що сприяє розвитку творчих засад особистості майбутнього фахівця, з урахуванням індивідуальних особливостей учасників освітнього процесу.

З метою формування професійних компетентностей широко впроваджуються інноваційні методи навчання. Це – комп'ютерна підтримка освітнього процесу, впровадження інтерактивних методів навчання (ситуативне моделювання, опрацювання дискусійних питань).

За джерелами знань на заняттях використовуються словесні (розповідь, бесіда, лекція) та практичні методи.

За рівнем самостійної розумової діяльності використовуються проблемно-інформаційний, проектно-пошуковий, дослідницький методи.

Із метою забезпечення максимального засвоєння студентами матеріалу курсу використовуються наступні методи навчання:

1) Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

- словесні (лекція-монолог, лекція-діалог, проблемна-лекція);
- наочні (презентація, демонстрування);
- практичні методи (вправи; практичні завдання).

2) Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

- метод проблемного викладу матеріалу;
- моделювання життєвих ситуацій;
- мозковий штурм;
- метод опори на життєвий досвід; – навчальної дискусії.

3) Методи контролю й самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності:

- усного контролю;
- письмового контролю;
- самоконтролю та взаємоконтролю;
- рецензування відповідей.

6. Методи контролю

Контрольні заходи здійснюються з дотриманням вимог об'єктивності, індивідуального підходу, системності, всебічності.

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання можуть бути: - екзамен;

- наскрізні проекти;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- розрахункові роботи;
- завдання на лабораторному обладнанні;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

Використовуються такі методи контролю (усний, письмовий), які мають сприяти підвищенню мотивації студентів до навчально-пізнавальної діяльності.

Поточний контроль. Враховуються бали набрані за лабораторні і самостійної роботи та бали підсумкового контролю. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час лабораторного заняття; недопустимість пропусків та запізень на заняття;

користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття; плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання тощо.

- своєчасність виконання навчальних завдань та повний обсяг їх виконання;

- якість виконання навчальних завдань;

- композиція та тонове вирішення зображення має будуватися на закономірностях, принципах і відповідних правилах організації простору;

- самостійність виконання;

- творчий підхід у виконанні завдань;

- ініціативність у навчальній діяльності;

Впродовж семестру студент за виконання завдань отримує – 60 балів під час складання блоків і 40 – балів за екзамен, чи 100 за складання блоків перегляд (залік).

7. Розподіл балів, які отримують студенти

Екзамен - 3 семестр

Екзамен – 4 семестр

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання на лабораторних заняттях та переглядах з Рисунку:

A – студент досконало володіє теоретичним матеріалом, самостійно поповнює свої знання, розуміє та відповідно застосовує поняття й терміни, дотримується методичної послідовності виконання зображення, уміє аналізувати закономірності лінійної та повітряної перспектив і застосовує їх під час зображення уміє аналізувати та передавати зображення у відповідності до

положення предметів відносно лінії горизонту, добре розуміє форму

предметів та передає її засобами малюнку, відповідно передає характер освітлення, світлотінь, тон, матеріальність,

самостійно аналізує та komponує зображення в аркуші охайно та у відведений час виконує завдання **B** – студент добре володіє теоретичним матеріалом, розуміє та відповідно застосовує поняття й терміни, дотримується методичної послідовності виконання завдання, уміє аналізувати закономірності лінійної та повітряної перспектив і застосовує їх під час зображення уміє аналізувати та передавати зображення у відповідності до

положення предметів відносно лінії горизонту, розуміє форму предметів та вправно її передає допускаючи лише

незначні порушення, які самостійно виправляє, добре передає характер освітлення, світлотінь, тон, матеріальність,

аналізує та відповідно komponує зображення в аркуші охайно та у відведений час виконує завдання **C** – студент орієнтується в теоретичному матеріалі, не завжди впевнено та відповідно застосовує поняття та терміни, дотримується методичної послідовності виконання завдання під керівництвом викладача, уміє аналізувати закономірності лінійної та повітряної перспектив і застосовує їх під час зображення, інколи допускає порушення лінійної перспективи,

уміє аналізувати та передавати зображення у відповідності до положення предметів відносно лінії горизонту, інколи допускає помилки у зображенні предметів відносно лінії горизонту, розуміє форму предметів та вправно її передає допускаючи лише

незначні порушення, які виправляє під керівництвом викладача, добре

передає характер освітлення, світлотінь, тон, матеріальність,

аналізує та відповідно komponує зображення в аркуші під керівництвом викладача охайно та у відведений час виконує завдання

D - студент не завжди орієнтується в теоретичному матеріалі, не завжди впевнено та відповідно застосовує поняття та терміни, дотримується методичної послідовності виконання завдання під керівництвом викладача, не впевнено передає основні пропорційні співвідношення, допускає незначні помилки у передачі перспективних скорочень

уміє аналізувати та передавати зображення у відповідності до положення предметів відносно лінії горизонту, інколи допускає помилки у зображенні предметів відносно лінії горизонту розуміє форму предметів та допускає порушення під час її графічного

моделювання, допускає погрішності в передачі характеру освітлення, світлотіні, тону,

матеріальності, аналізує та відповідно komponує зображення в аркуші під керівництвом викладача виконує завдання у відведений час **E** - студент не орієнтується в теоретичному матеріалі, не впевнено та не завжди відповідно застосовує поняття та терміни, дотримується методичної послідовності виконання завдання під керівництвом викладача,

допускається значних порушень в передачі основних пропорційних співвідношень,

допускає помилки у зображенні предметів відносно лінії горизонту розуміє форму предметів та допускає значні порушення під час її

графічного моделювання, допускає значні погрішності у передачі характеру освітлення,

світлотіні, тону, матеріальності, komponує зображення в аркуші під керівництвом викладача не охайно і не у відведений час виконує завдання **FX** - студент не орієнтується в теоретичному матеріалі, не впевнено та не завжди відповідно застосовує поняття та терміни, не дотримується методичної послідовності виконання завдання, допускається значних порушень в передачі основних пропорційних співвідношень,

допускає значні помилки у зображенні предметів відносно лінії горизонту розуміє форму предметів та допускає значні порушення під час її

графічного моделювання, допускається значних помилок у передачі характеру освітлення,

світлотіні, тону, матеріальності, не вдало

komponує зображення в аркуші

не охайно, зі значним запізненням виконує завдання

8. Методичне забезпечення

Навчально-методичний комплекс з дисципліни «Рисунок»

9. Рекомендована література

Основна:

1. Bammes Gottfried Bild einer menschlichen Figur / Ein Handbuch für Künstler, Lehrer und Schüler. – Berlin: Volk und Wissen, 1984.

2. Teabár Y. Anatómia művészeknek. – Budapest, 1999 3. Волкотруб І.Т. Основи художнього конструювання: Підручник для худ. навчальних закладів. - К.: Вища школа. Голов. видав.,1988. 191 с.

10. ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Політика щодо академічної доброчесності формується на основі дотримання принципів академічної доброчесності відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про видавничу справу», з урахуванням норм Положення «Про академічну свободу та академічну доброчесність в Центральноукраїнському державному педагогічному університеті імені Володимира Винниченка» (затверджене вченою радою, протокол №2 від 30.09.2019; №10 від 07.02.2022).